Opetus- ja kulttuuriministeriö Neuvostoraportti EU/11/2024-OKM-17

Ruso Henrik 28.5.2024

Kokousraportti: koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheilukokoonpanoissa Brysselissä 13.-14.5.2024

EYCS-neuvosto kokoontui koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheilukokoonpanoissa Brysselissä 13.-14.5.2024.

Koulutusasioissa neuvostossa hyväksyttiin suositukset oppimiseen liittyvän liikkuvuuden edistämiseksi ja päätelmät näyttöön perustuvasta koulutuspolitiikasta eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisessa. Politiikkakeskustelu käytiin tekoälystä koulutuksessa. Muissa asioissa komissio esitteli 27.3. antamansa korkeakoulutuspaketin ja sen osana tiekartan eurooppalaiseen tutkintoon.

Nuorisoasioissa neuvostossa hyväksyttiin päätelmät Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnöstä, päätelmät lapsia, nuoria ja lasten oikeuksia koskevista EU:n ja kansainvälisen tason toimintapolittiisista ohjelmista, päätöslauselma nuorisotyötä koskevasta toimintapolitiikasta vaikutusmahdollisuuksia antavassa Euroopassa ja päätelmät nuorten kannalta osallistavista yhteiskunnista. Politiikkakeskustelu käytiin EU:n kevään 2024 nuorisokonferenssin seurannasta.

Kulttuuriasioissa hyväksyttiin päätelmät tukitoimista verkkosisällön luojina toimiville vaikuttajille ja päätelmät kulttuuri- ja luovien alojen vahvistamisesta datapohjaisella yleisösuhdetyöllä. Politiikkakeskustelu käytiin kulttuuri- ja luovien alojen tulevaisuudenkestävyydestä tekoälyaikana.

Urheiluasioissa hyväksyttiin päätöslauselma Euroopan unionin urheilun työsuunnitelmasta 2024-27 ja päätelmät omaehtoisen urheilun vaikutuksesta aktiivisten ja terveellisten elämäntapojen tukemiseen EU:ssa. Lisäksi käytiin politiikkakeskustelu vapaaehtoisten roolista eurooppalaisessa urheilussa.
Nuoriso- ja urheiluneuvoston muissa asioissa kuultiin Ukrainan nuoriso- ja urheiluasioista vastaavan ministerin, Matvii Bidnyin, puheenvuoro, jossa hän kiitti maansa saamasta tuesta ja toivoi tuen jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Hyväksyttiin A-kohdat. 9434/24, 9435/24.

NUORISOASIAT

Hyväksyttiin päätelmät Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnöstä (8048/24), päätelmät lapsia, nuoria ja lasten oikeuksia koskevista EU:n ja kansainvälisen tason toimintapolittiisista ohjelmista (7368/24 + ADD 1–2), päätöslauselma nuorisotyötä koskevasta toimintapolitiikasta vaikutusmahdollisuuksia antavassa Euroopassa (7370/24) ja päätelmät nuorten kannalta osallistavista yhteiskunnista (8673/24 + ADD 1). Asiakirjoissa korostuu nuorisonäkökulman vahvistaminen, nuorisopolitiikan valtavirtaistamisen edistäminen ja inkluusio nuorisopolitiikan keskiössä.

Periaatekeskustelu: jatkotoimet Gentissä 2.–5. maaliskuuta 2024 pidetyn EU:n nuorisokonferenssin tulosten pohjalta

Puheenjohtaja näytti keskustelun aluksi videon nuorisodialogin perusteista. Hän totesi, että nuorten konkreettiset esitykset dialogin tehostamiseksi on esitetty edellä hyväksyttyjen päätelmien liitteenä.

Komissio totesi sen kuutelevan nuorten näkemyksiä ja nuorisokoordinaattorin olevan tässä keskeinen tekijä. Yhteistyö kansallisten toimijoiden kanssa keskeistä.

Keskustelussa jäsenvaltiot painottivat nuorisodialogin merkitystä ja nuorten osallistamista päätöksentekoon. EU:n nuorisodialogin kehittämisestä todettiin mm. että sen tulisi olla paremmin linjassa EU:n politiikkojen kanssa ja siten myös esimerkiksi komission työohjelman kanssa. Nuorten kanssa ei siten tulisi keskustella vain nuorten asioista, vaan laaja-alaisesti kaikista ajankohtaisista teemoista. Lisäksi ehdotettiin, että työohjelman kestoa sekä seurannan ja tulosten monitoroinnista tulisi käydä keskustelua. Nuorilta itseltään tulisi myös kysyä, miten he haluavat kehittää dialogia ja mistä aiheista puhua.

Useat jäsenvaltiot mainitsivat tulevien EU-vaalien olevan mahdollisuus nostaa nuoria kiinnostavia aiheita esiin ja osa kertoi laskeneensa äänestysikärajan vaaleissa 16 vuoteen. Kansallisista toimista tärkeinä pidettiin myös kansallisia strategioita ja kansallisia toteutuksia nuorten kuulemiseksi.

Nuoria kiinnostavista teemoista mainittiin mm. koulutus, mielenterveys, yhdenvertaisuus, liikkuvuus, EU:n arvot ja taloudellisesti saavutettavissa oleva asuminen. Tiedon saatavuuteen ja avoimuuteen toivottiin useiden jäsenvaltioiden puheenvuoroissa kiinnitettävän jatkossa enemmän huomiota. EU:n nuorisoportaali voi olla tässä yksi väline, mutta sen lisäksi tulisi olla myös muita tehokkaita tiedotusväyliä kuten erillisen nuorisoryhmän perustamista kansallista keskustelua varten ja nuorisolähettiläiden vahvempaa roolia.

Suomen puheenvuorossa pidettiin tärkeänä, että nuoret otetaan mukaan päätöksentekoon ja esitettiin, että nuorisodialogin kehittämisessä kiinnitettäisiin huomiota seurantamekanismien kehittämiseen sekä harkittaisiin dialogijakson pidentämistä yhdestä triopuheenjohtajuudesta kahteen. Tämä antaisi enemmän aikaa dialogin mukaisten toimien toimeenpanoon ja seurantaan. Lisäksi toivottiin, että olemassa olevia välineitä käytettäisiin tehokkaammin.

KOULUTUSASIAT

Hyväksyttiin suositukset oppimiseen liittyvän liikkuvuuden edistämiseksi (8731/24 + ADD 1) ja päätelmät näyttöön perustuvasta koulutuspolitiikasta eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisessa (8847/24). Asiakirjoja koskevissa esittelyissä ja muutamissa puheenvuoroissa nousivat Erasmus-ohjelman tärkeys, liikkuvuuden edistämisen tavoitteet ja tärkeys ja näytön (ml PISA) merkitys koulutuspolitiikan ja eurooppalaisen koulutusalueen kehittämisen perustana.

Periaatekeskustelu: tekoäly koulutuksessa: teknologisen innovoinnin yhdistäminen kaikille tarjottavaan laadukkaaseen koulutukseen (8996/24)

Puheenjohtaja ilmoitti asian käsittelyn olevan julkinen. Keskustelun aiheena on tekoäly koulutuksessa ja kyseessä on toinen kerta, kun neuvosto käy aiheesta keskustelun. Ensimmäinen kerta Suomen pj-kaudella. Nyt tekoäly kehittynyt generatiivisen koneoppimisen myötä ja vaikuttaa eri elämänalueisiin ml. koulutus. Laadukas koulutus on jäsenvaltioiden yhteinen tavoite.

Komissio piti aihetta ajankohtaisena ja tärkeänä. Politiikantekijöiden tulee huolehtia tekoälyn tehokkaasta ja eettisestä käytöstä luokkahuoneissa. Kaikenikäisten eurooppalaisten tulisi ymmärtää tekoälyn haasteet ja mahdollisuudet. Digitaalinen kielioppi opetettava lapsille jo varhaisesta vaiheesta alkaen.

Keskustelussa jäsenvaltiot tunnustivat laajasti tekoälyn käytön mahdollisuudet ja olivat harvinaisen yksimielisiä EU-yhteistyön tarpeesta. Useat delegaatiot katsoivat, että tekoäly voi lisätä oppilaiden motivaatiota ja osaamista oikein käytettynä. Opettajilla on tekoälyn käyttämisessä keskeinen rooli ja he tarvitsevat työssään tukea, jotta voivat tuntea olonsa turvalliseksi ja välittää innostuksen aiheesta myös oppilaille. Opettajat tulisi myös ottaa mukaan tekoälyn käytön suunnitteluun luokkahuoneissa. Lisäksi riittävä välineistö on oltava käytössä kaikille yhdenvertaisuuden takaamiseksi, muutoin vaarana on yhä kasvavat erot yhteiskunnissa.

Tekoälyn negatiivisista puolista puheenvuoroissa huomioitiin erityisesti mahdollisuus disinformaation levittämiseen, uudenlaiset huijausmahdollisuudet opinnoissa etenkin generatiivisen tekoälyn myötä. Useat delegaatiot nostivat myös esiin tekoälyn käyttöön liittyvät eettiset ja tietosuojakysymykset. Tekoälyn koulutuksessa pidettiin tärkeänä säilyttää pienten kieli- ja kulttuurialueiden sisällöt.

EU:n tekoälyasetusta pidettiin puheenvuoroissa hyvänä ensiaskeleena, mutta sektorikohtaista sääntelyä ja/tai keskustelua asetuksen soveltamisesta koulutussektorilla toivottiin keskusteltavan vielä tarkemmin. Lisäksi komissiolta toivottiin lisää tutkimusta, selvityksiä ja suuntaviivoja tekoälyn vastuulliseksi käyttämiseksi opetuksessa. Etenkin generatiivisen tekoälyn käyttöön toivottiin yhteistä kehystä, jota voitaisiin käyttää opetusjärjestelmissä. Myös hyvien käytäntöjen vaihtamista, esimerkiksi European School Learning –alustan kautta, ja erilaisia kokeiluhankkeita toivottiin lisää.

Osa jäsenvaltioista painotti tekoälyn olevan osa Euroopan strategista autonomiaa ja sen osaamisen olevan välttämätön edellytys EU:n globaalin aseman säilyttämiseksi teknologian kehityksessä. Yhteistyötä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa pidettiin keskeisenä.

Suomen puheenvuorossa todettiin tekoälyn käytön olevan vasta alkutekijöissä ja painotettiin tutkimuksen, osaamisen ja supertietokoneiden merkitystä. Lisäksi todettiin useiden sosiaalisten, eettisten ja oikeudellisten kysymysten edellyttävän vielä lisäselvityksiä. Kansallisella tasolla valmistelussa tekoälyn käytön suositukset kouluille ja opetushenkilökunnalle kaikille koulutusasteille.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten digitaalisen siirtymän olevan jo realiteetti. Ihmisen tulee säilyä koulutuksen keskiössä. Tasa-arvo ja tasapuolisuus tarpeen. Riskit tunnistettava ja niihin voitava vastata. Digitaitojen kehittäminen aiheena myös Ghentissä järjestettävässä konferenssissa.

KULTTUURI-, AUDIOVISUAALI- JA MEDIA-ASIAT

Kulttuuriasioissa hyväksyttiin päätelmät tukitoimista verkkosisällön luojina toimiville vaikuttajille (8641/24) ja päätelmät kulttuuri- ja luovien alojen vahvistamisesta datapohjaisella yleisösuhdetyöllä (8642/24).

Periaatekeskustelu: kulttuuri- ja luovien alojen tulevaisuuden valmistelu tekoälyn aikakaudella (8643/24 + COR 1)

Puheenjohtaja antoi puheenvuoron belgialaiselle kulttuurivaikuttaja Marnix Verduynille, joka käyttää työssään hyväksi tekoälyä. Verdyn totesi kyse olevan käännekohdasta tekoälyn näkökulmasta ja myös kulttuurialan tulee voida vahvistua muutoksen myötä. Monet taiteilijat ovat huolissaan, että tekoäly vie heidän työnsä, vaikka se voi toimia työn tukena. Yhteistyö teknisen ja luovien alojen välillä tarpeen. Verduyn piti tärkeänä saada riittävästi rahoitusta muutoksen käsittelyyn. Eurooppalainen kulttuuri on voitava välittää sisältöjään tekoälyn kehittämiseen. Luovuus ja innovointi on tuotava yhteen neljännen teollisen vallankumouksen kynnyksellä.

Komission mukaan EU:n olevan etunojassa globaalisti hyväksyttyään ensimmäisenä tekoälyasetuksen. Tekoäly edellyttää yhteistyötä eri alojen välillä ja tätä on pyritty fasilitoimaan eri EU-rahoitusohjelmien kautta etenkin lisäämällä tutkimusta. Kulttuuri- ja tekniikan alan ammattilaisten yhteistyö on tärkeää eurooppalaisten ratkaisujen kehittämiseksi.

Keskustelussa jäsenvaltiot pitivät aihetta ajankohtaisena ja kertoivat erilaisista kansallisista hankkeista mm. tekoälyn käytön tutkimiseksi ja kansalaisten medialukutaidon parantamiseksi. Kulttuuri- ja luoville aloille tekoäly nähtiin sekä uhkana että mahdollisuutena. Negatiivisina aspekteina mainittiin tekijänoikeuksien vaarantuminen (ml. tulkit ja kääntäjät), tekoälyn vaikutus kulttuuri- ja luovien alojen työoloihin sekä tekoälyn angloamerikkalaistuminen pienten kieli- ja kulttuurialueiden kustannuksella. Jotkin jäsenvaltiot pohtivat myös kulttuurilaitosten ja etenkin museoiden muuttuvaa roolia kokoelmien suojelussa. Positiivisina seikkoina puolestaan huomioitiin tekoälyn valtavat mahdollisuudet esimerkiksi tiedon käyttöönotossa, kulttuuriperinnön suojelussa, kulttuuriesineiden salakuljetuksen estämisessä sekä kulttuurikokemusten yleisöjen laajentamisessa.

Useat jäsenvaltiot painottivat ihmiskeskeisyyden säilyttämistä. Lisäksi huomioitiin, että tekoälyn vallankumous on vasta alussa ja sen käsittely edellyttää laajaa vuoropuhelua kaikkien sidosryhmien kanssa (ml. tekniikan alat) sekä kansallisella että EU-tasolla. EU-tason yhteistyöstä toivottiin myös rajojen määrittelyä tekoälyn käytölle sekä tutkimusta ja investointeja eurooppalaisen kulttuurien diversiteetin huomioivan tekoälyn kehittämiseksi. Tekoälyyn liittyvät kysymykset voitaisiin huomioida EU:n kulttuurialan työohjelmassa. Myös digi- ja medialukutaidon merkitystä pidettiin tärkeänä samoin kuin yhdenvertaista saavutettavuutta ja tietosuojaa.

Suomen puheenvuorossa todettiin tekoälyn uhat kulttuuri- ja luoville aloille, etenkin tekijänoikeuskysymykset, mutta pidettiin sitäkin tärkeämpänä etsiä pyrkiä kehittämään tekoälyä parempaan suuntaan. Tässä yhteistyö tekoälyn kehittäjien kanssa on keskeistä samoin kuin kulttuurisesti moninaisten aineistojen käyttäminen tekoälyn koulutuksessa. Tämä voisi olla kilpailukykytekijä eurooppalaisen tekoälyn luomisessa. EU:n ja jäsenvaltioiden tärkeänä tehtävänä on ihmislähtöisten teosten markkinoiden suojelu.

Komissio painotti vielä eri alojen yhteistyötä ja laajaa strategiaa kulttuuri- ja luoville aloille. Alustaja Marnix Verduyn piti tärkeänä, että tekoälystä voitaisiin tehdä taiteilijoille turvallinen tila. Puheenjohtaja katsoi kulttuuri- ja luovien alojen voivan käyttää tekoälyä hyväksi, mutta tämä edellyttää eri alojen yhteistyötä. Rahoitus tarpeen ja selvä budjetti, joka saatavilla myös muille kuin suurille alan toimijoille.

URHEILUASIAT

Urheiluasioissa hyväksyttiin päätöslauselma Euroopan unionin urheilun työsuunnitelmasta 2024-27 (9000/24) ja päätelmät omaehtoisen urheilun vaikutuksesta aktiivisten ja terveellisten elämäntapojen tukemiseen EU:ssa (8987/24 + ADD 1).

Periaatekeskustelu: vapaaehtoistyöntekijöiden rooli eurooppalaisessa urheilussa

Puheenjohtaja avasi keskustelun todeten vapaaehtoisuuden olevan edelleen eurooppalaisen järjestötoiminnan perusta. Tämän vuoksi aiheesta on tarpeen keskustella myös neuvostossa.

Komissio totesi urheilun olevan hyvin riippuvainen eri tehtävissä toimivista vapaaehtoisista. On tarpeen keskittyä entistä enemmän taitojen ja osaamisen parantamiseen. EU-tasolla solidaarisuusjoukot ja Erasmus+-ohjelma ovat keskeisiä välineitä.

Keskustelussa jäsenvaltiot totesivat vapaaehtoistyön kiinnostavan eri maissa eri tavoin ja myös sen puitteiden järjestämisessä on eroja mm. vapaaehtoisille maksettavien korvausten osalta. Lähes kaikki delegaatiot totesivat kuitenkin vapaaehtoistyön kiinnostavuuden olevan laskussa ja etenkin nuoria on

vaikea saada sitoutumaan pitkäjänteiseen työhön. Urheilun suurtapahtumien kuten olympialaisten todettiin lisäävän kiinnostusta vapaaehtoistyöhön, samoin kuin yhteiskunnalliset ilmiöt kuten pakolaisvirrat.

Kansallisina keinoina kiinnostavuuden lisäämiseen mainittiin mm. korvausten verovapausrajan ja/tai matkakorvausten nostaminen, vapaaehtoispassi, koulutuksen ja verkostoitumismahdollisuuksien lisääminen sekä vapaaehtoistyön tunnustaminen mm. palkintojen tai ylimääräisten vapaapäivien myötä. Osassa maissa on myös käytössä vapaaehtoistietokantoja, jotka mahdollistavat vapaaehtoisen ja järjestöjen yhdistämisen, sekä rekistereitä, joihin voidaan kirjata esim. vapaaehtoisen erityisosaaminen. Ratkaisuja on etsitty myös lainsäädännöstä.

EU-tason yhteistyöstä toivottiin mm. yhteistä viestintästrategiaa vapaaehtoistyön eduista, digialustojen laatimista yhteisten koulutuspuitteiden luomiseen sekä vapaaehtoisten palkitsemista. Myös muita kannustamisen tapoja voisi etsiä EU-rahoitusohjelmien kautta ja hyviä käytäntöjä vaihtamalla. Erasmuksen lisäksi vapaaehtoisten liikkuvuutta edistävä Euroopan solidaarisuusjoukot on keskeinen EU-tason työväline.

Suomen puheenvuorossa todettiin vapaaehtoisten määrän vähentyneen myös Suomessa ja toivottiin löydettävän keinoja etenkin nuorten saamiseksi mukaan vapaaehtoistyöhön. Tässä keskeisenä tekijänä mainittiin nuorten tarve kokea työnsä merkitykselliseksi ja huomautettiin, että myös vapaaehtoistyön malleja tulee voida kehittää nuoria kiinnostavaksi. Palkitseminen ja arvostus lisäävät työn kiinnostavuutta, ja tässä urheilujärjestöillä on myös tehtävää. Lisäksi kerrottiin kansallisen strategian valmistelusta ja todettiin Erasmus+-hankkeiden ja työohjelman antavan hyvät puitteet EU-tason yhteistyölle.

Komissio totesi vielä yhteistyön jäsenvaltioiden välisen yhteistyön olevan tärkeää samoin kuin yhteistyö paikallistasolla. Puheenjohtaja kiitti keskustelusta ja kertoi kansallisesta koronan jälkeen käynnistetystä kampanjasta vapaaehtoisten tukemiseksi. Vapaaehtoisten rekrytointi vaikuttaisi olevan entistä hankalampaa lähes kaikissa jäsenvaltoissa. Vapaaehtoisten asema, arvostus ja koulutus voisivat olla mahdollisia välineitä tilanteen helpottamiseksi. Suurtapahtumissa vapaaehtoisten rooli on korvaamaton. EU-tason palkinto tai sertifikaatti voisi tulla harkintaan.

MUUT ASIAT

Ukrainalaisten nuorten tukeminen (9745/24)

Ukrainan nuorisoministeri taustoitti miljoonien ukrainalaisten paenneen maasta ja myös joutuneen muuttamaan maan sisällä. Kesäkuussa Sveitsissä järjestettävä rauhankonferenssi on maalle tärkeä ja tavoitteena on kestävä rauha.

EU:n ehdokasmaastatus on mahdollistanut Ukrainan osallistumisen nuorisoalan ohjelmiin ja myös tiivistämään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa ml. nuorten veteraanien ja perheiden tukeminen sekä demokraattisen osallistumisen edistäminen. Toivoi Unkarin ja Puolan puheenjohtajuuskausien edistävän Ukrainan toivetta täysimääräiseen osallistumiseen ja erityiseen tukeen myös nuorisosektorilla.

Painotti työllisyyden merkitystä nuorille ja maan jälleenrakennukselle. Toivoi, että nuoret voivat myös jatkossa pitää kansalaisuutensa ja osallistua maan

Komission puolesta ilmaistiin vahva tuki Ukrainalle ja todettiin maan voivan osallistua Erasmus+-ohjelman tukitoimiin (capacity building) jo nyt. Solidaarisuusjoukot ovat myös käytettävissä maan tueksi.

Euroopan unionin nuorisodialogi – epävirallisen aamiaiskokouksen keskustelujen tulokset

Puheenjohtaja antoi puheenvuoron Belgian kansallisen nuorisovaltuuston Laure Verstraetelle ja Youth Forumin Maria Rodriguez Alcazarille. Verstraete huomautti nuorisodialogin olevan tärkeä väline ja huomautti nuorisostrategian valmisteluun osallistuneen suuri määrä nuoria. Dialogia nuorten kanssa tulee käydä sekä kansallisella että EU-tasolla. Dialogin suurimpana ongelmana on, ettei sen tulokset konkretisoidu päätöksenteossa. Nuorisokoordinaattorin roolia tulisi kirkastaa ja kehittää komissiossa.

Rodriguez Alcazar jatkoi painottaen nuorisotestin merkitystä ja toivoi, että se otettaisiin käyttöön sekä kansallisella että EU-tasolla. Katsoi myös, että äänestysikärajaa tulisi laskea 16 vuoteen, mikä lisäisi nuorten oikeuksia ja mahdollistaisi demokraattista osallistumista. Painotti nuorisoasioiden merkitystä tulevan komission asialistalla ja toivoi, että nuoria varten nimettäisiin oma varapuheenjohtaja.

Puheenjohtaja tuki nuorten puheenvuoroja ja painotti nuorten tarkoituksenmukaisen osallistumisen merkitystä. Komissio myös kiitti nuoria.

Eurooppalainen yhteistutkinto (9246/24)

Komissio totesi olevan tiedossa, että rajatylittävät ohjelmat kokevat edelleen paljon haasteita ml. lainsäädäntö, minkä vuoksi komissio piti tarpeellisena antaa tiedonannon eurooppalaisista yhteistutkinnoista. Yhteistutkinto on komission mukaan linjassa kansallisen toimivallan kanssa ja se olisi vapaaehtoinen korkeakouluille. Kyseessä olisi asteittainen lähestymistapa. Pilottien loppuraportti odotettavissa vuoden 2024 lopussa. Sidosryhmien kuuleminen on ollut tärkeää ja sitä on tarkoitus jatkaa. Pari tuki, pari epäilevämpiä, kuten Suomi.

Oikeusvaltiokulttuurin edistäminen koulutuksen avulla (9232/24)

Komissio totesi, että Eurobarometrin mukaan kansalaiset eivät tunne oikeusvaltiokulttuuria riittävästi ja tämän vuoksi komissio on käynnistänyt hankkeen tietoisuuden lisäämiseksi. Toivoi kuulevansa jäsenvaltioiden esimerkkejä koulutuksen edistämiseksi.

Euroopan kulttuuripääkaupungin 2028 valinta (Bourges) (8822/24)

Ranska esitteli vuoden 2028 kulttuuripääkaupungin Bourgesin.

Konferenssi kulttuuriomaisuuden suojelemista aseellisen selkkauksen sattuessa koskevasta Haagin yleissopimuksesta (Haag, Alankomaat, 13.–15. toukokuuta 2024) (9192/24)

Alankomaat kertoi kyseessä olevan Unescon kanssa yhteistyössä järjestettävästä konferenssista ja huomautti kulttuuriperinnön olevan ajankohtainen aihe käynnissä olevien aseellisten konfliktien vuoksi. Livestream on seurattavissa Unescon YouTube-kanavalla.

Kansainvälinen konferenssi aiheesta ”Kohti Ukrainan kulttuurialan elpymistä” (Vilna, Liettua, 6.–7. kesäkuuta 2024) (9193/24)

Liettua huomautti Venäjän hyökkäyssodan vaikuttaneen huomattavasti Ukrainan kulttuuriperintöön ja kulttuurialaan. Kesäkuussa järjestettävässä konferenssissa tarkoituksena on tuoda esiin kulttuurialan merkitystä ja roolia osana jälleenrakennusta.

EU:n kulttuuripolitiikan tulevaisuus (9463/1/24 REV 1)

Saksa nosti kulttuurin merkityksen tulevan komissaarin salkussa ja nimikkeessä. Luova Eurooppa on myös tärkeä ohjelma, eikä sitä tulisi yhdistää tulevassa rahoituskehyksessä muihin ohjelmiin, vaan säilyttää sen merkitys ja näkyvyys. Kulttuurialan äänen kuuluminen varmistettava. Kulttuuripassi konkreettinen aloite. Joukko jäsenmaita tuki. Komissio piti tärkeänä säilyttää kulttuurialan merkitys ja rahoitus.

Suoratoisto- ja videonjakoalustoja koskevien EU:n seuraamusten täytäntöönpano – yhteinen vastuu (9189/24)

Esitettiin, että EU tukisi Ukrainaa ja että venäläisten taiteilijoiden teokset tulisi poistaa suurilta suoratoisto- ja videonjakoalustoilta, siltä osin kun sisällöt toistavat Venäjän propagandaa.

Venäjän hyökkäyssodan seuraukset Ukrainan urheilualaan (9392/24)

Ukrainan urheiluministeri kiitti EU-jäsenvaltioita tuesta Ukrainalle. Urheiluyhteisö on menettänyt 150 urheilijaa ja valmentajaa Venäjän hyökkäyssodan aikana. Venäjän ohjuksia on kohdennettu myös siviilikohteisiin kuten urheilukentille. Sotaveteraanien kuntoutus on suuri ponnistus, johon toivotaan myös EU:n tukea samoin kuin urheilujärjestöjen tukemiseen. Venäjä tulisi sulkea ulos kaikista kansainvälisistä urheilukisoista ilman mahdollisuutta neutraaleihin urheilijoihin. Kesäkuun tukikonferenssi Saksassa on tärkeä myös urheilun näkökulmasta.

Komission puolesta ilmaistiin tuki Ukrainalle ja erityisesti ukrainalaisille urheilijoille. Joukko jäsenmaita, ml Suomi tukivat.

Pariisin vuoden 2024 olympia- ja paralympiakisojen eurooppalainen ulottuvuus (9230/24)

Ranska kertoi Pariisin kisojen valmisteluista ja eri tapahtumista, joihin on osallistunut urheilijoita ja muita osallistujia eri maista. EU:n lippu on esillä kaikilla tapahtumapaikoilla. Yhteistyötä on tehty KOK:n kanssa ja tarkoituksena on valmistella yllätyksiä osallistujille. EU on esillä myös Elsassissa olympiatulen saapuessa Ranskaan. Kisojen perintönä valmistellaan koulutusohjelmia, joihin liittyen keskustelua on tarkoitus jatkaa Puolan pj-kaudella. Jäsenvaltioille on tarkoitus jakaa 6.6. mennessä tiekartta yhteisistä aloitteita mm. Erasmus-ohjelman urheilu-ulottuvuuden vahvistamiseksi. Komissio onnitteli Ranskaa olympialaisten eurooppalaisen ulottuvuuden edistämisestä. Sosiaali- ja ympäristöulottuvuus tärkeä. Kiitti jäsenvaltioita olympialähettiläiden nimeämisestä.

Saksassa vuonna 2024 pidettävien jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailujen eurooppalainen ulottuvuus (9291/24)

Saksa kertoi jalkapallon EURO2024-turnauksen alkavan kuukauden kuluttua. Fanit ovat tervetulleita ja otteluiden yhteydessä kerrotaan paikallisesta jalkapallokulttuurista. Tarkoituksena on kestävä tapahtuma ja joukkueet mm. matkustavat junalla otteluihinsa. Myös lippujen ostajille tarjotaan edullisia junalippuja. Vapaaehtoistyöhön kiinnitetään erityistä huomiota. Poliisi- ja turvallisuusasioissa tehdään yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden kanssa. Komissio totesi kisojen luovan uusia malleja kestävyydestä urheilukisojen järjestämisessä. Yhteiset arvot varmasti näkyvät toteutuksessa.

Jäsenvaltioiden sitoutuminen maailman antidopingsäännöstöön (9338/24)

Alankomaat nosti esiin maailman antidoping-yhteistyön ja sen uudistamista koskevan sidosryhmäkuulemisen. Kansalliset antidopingtoimistot ovat aktiivisesti mukana, mutta myös hallitusten tulisi olla niiden tukena sen varmistamiseksi, että järjestelmä säilyy vahvana.

Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Seuraava PJ-maa esitteli eri neuvostokokoonpanoissa aikeitaan, joissa painottuivat kilpailukyky, puolustus, laajentuminen, maahanmuutto, koheesio, maatalous ja väestörakenne. Nuorisoasioissa inkluusio, aivan erityisesti maaseudun nuoret. Koulutuksessa teemoina ovat erityisesti korkeakoulupaketin käsittely sekä kilpailukyvyn parantaminen strategisia kumppanuuksia parantamalla sekä vihreiden ja digitaalisten siirtymien edistäminen. Kulttuurisektorilla prioriteetteina ovat kulttuurisen osallisuuden ja kulttuurin sosiaalisen roolin vahvistaminen, kirjastojen tilanne ja sosiaalinen rooli sekä kulttuuriperinnön suojelu EU:n ulkosuhteissa. Urheilussa keskitytään erityisesti urheilun suurtapahtumien perintöön.

Suomen edustajat
Ministerit Multala ja Bergqvist virkamiesvaltuuskuntineen

Asiakirjat
Asiakirjanumerot raportin asiakohtien yhteydessä.